

Від 26 листопада 2020 року

Проект рішення
№ 2297

**Про Програму соціально-економічного
та культурного розвитку Бурштинської
міської територіальної громади
на 2021-2023 роки**

Розглянувши пропозиції виконавчого органу міської ради про Програму соціально-економічного та культурного розвитку Бурштинської міської територіальної громади на 2021-2023 роки, відповідно до ст.25, 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» та Закону України «Про державне прогнозування та розроблення програми економічного і соціального розвитку України», враховуючи рекомендації постійних депутатських комісій ради, міська рада вирішила:

1. Затвердити Програму соціально-економічного та культурного розвитку Бурштинської міської територіальної громади на 2021-2023 роки (далі – Програма), що додається.
2. Виконавчому органу міської ради, керівникам структурних підрозділів міської ради, підприємствам, організаціям і установам територіальної громади, старостам старостинських округів здійснювати організаційно-практичні заходи для забезпечення виконання заходів щодо реалізації Програми з метою виконання пріоритетних напрямків соціально-економічного розвитку Бурштинської територіальної громади.
3. Технічний нагляд за виконанням підрядних робіт здійснювати КП «Капітальне будівництво Бурштинської міської ради» на території Бурштинської міської територіальної громади.
4. Контроль за виконанням рішення покласти на заступників міського голови згідно з розподілом функціональних обов'язків та голів постійних депутатських комісій ради.

Міський голова

В.Андрієшин

Нач. юридичного відділу

М.Михайлишин

Автор проекту:
Начальник відділу економіки і промисловості

М.Назар

Погоджено:

Перший заступник міського голови

Начальник фінансового відділу

О.Петровська

Гол. спеціаліст юридичного відділу

А.Пергельський

Секретар міської ради

Р.Іванюк

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проєкту рішення Бурштинської міської ради
«Про Програму соціально-економічного розвитку Бурштинської міської
територіальної громади на 2021-2023 роки»

1. Суб'єктом подання проєкту рішення Бурштинської міської ради «Про Програму соціально-економічного розвитку Бурштинської міської територіальної громади на 2021-2023 роки» на чергове засідання міської ради є відділ економіки і промисловості міської ради.

2. Розробником проєкту рішення та відповідальною особою за супровід даного проєкту рішення є начальник відділу економіки і промисловості Назар Марія Степанівна.

3. Обґрунтування прийняття рішення: відповідно до повноважень у галузі економічного, соціального та культурного розвитку, визначених ст.26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

- Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» від 23.03.2000 р. № 1602- III;
- основні нормативно-правові акти, що регулюють відносини у сфері бюджетного фінансування є Конституція України, Бюджетний кодекс України, Закони України про державний бюджет на відповідний рік;
- Стратегії розвитку Івано-Франківської області на 2021-2027 роки затверджені рішенням обласної ради від 21.02.2020 року № 1381-34/2020;
- Стратегії Сталого Розвитку міста Бурштин до 2030 року, затверджені рішенням міської ради від 26.10.2018 року №07/61-19.

Цілі та завдання Програми соціально-економічного та культурного розвитку Бурштинської міської територіальної громади на 2021-2023 роки спрямовані на реалізацію визначених Стратегією розвитку Бурштина на період до 2030 року пріоритетних стратегічних напрямків та створення умов для забезпечення комфортних умов для проживання, роботи, зайнятості, відпочинку та всебічного розвитку.

4. Прийняття даного рішення сприятиме зміцненню позитивних тенденцій економічного, соціального та культурного розвитку Бурштинської міської територіальної громади, вирішення нагальних проблем в економічній та соціальній сферах.

Основою для реалізації Програми буде системна робота установ та структурних підрозділів міської ради та всіх зацікавлених установ, підприємств, організацій, розташованих на території міської територіальної громади.

Фінансування заходів цих програм здійснюватиметься з урахуванням реальних можливостей місцевого бюджету.

У процесі виконання Програма може уточнюватися. Виконання зазначених заходів та завдань у Програмі стає вагомим підґрунтям для впровадження реформ у різних сферах, що у свою чергу дасть можливість забезпечити збалансований розвиток території Бурштинської територіальної громади.

Начальник відділу економіки і промисловості

М.С.Назар

Україна
БУРШТИНСЬКА МІСЬКА РАДА

Додаток
до рішення сесії міської ради
від _____ .2020 № _____

ПРОГРАМА
СОЦІАЛЬНО - ЕКОНОМІЧНОГО ТА
КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ
БУРШТИНСЬКОЇ МІСЬКОЇ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
на 2021-2023 роки

Івано-Франківська область

**Паспорт Програми соціально - економічного та культурного розвитку
Буштинської міської територіальної громади на 2021-2023 роки**

1. Ініціатор розроблення Програми соціально-економічного розвитку та культурного розвитку Буштинської міської територіальної громади на 2021-2023 рік (далі - Програма) - виконавчий орган Буштинської міської ради.

2. Назва нормативних документів про необхідність розроблення Програми:

- Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» від 23.03.2000 р. № 1602- III;
- Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»
- Стратегії розвитку Івано-Франківської області на 2021-2023 роки затвердженої рішенням обласної ради від 21.20.2020 року № 1381-34/2020;
- Стратегії Сталого Розвитку міста Буштин до 2030 року, затвердженої рішенням міської ради від 26.10.2018 року №07/61-19
- місцевих цільових програм з питань соціально-економічного розвитку територіальної громади.

3. Розробник Програми: відділ економіки та промисловості виконавчого органу міської ради.

4. Співрозробники Програми: структурні підрозділи виконавчого органу міської ради.

5. Учасники Програми – постійні депутатські комісії міської ради

6. Контроль за виконанням Програми – заступники міського голови згідно з розподілом функціональних обов'язків

7. Термін реалізації Програми: 2021-2023 роки.

8. Перелік джерел фінансування Програми: кошти місцевого бюджету та інші джерела, не заборонені чинним законодавством.

ЗМІСТ

	стор.
ВСТУП.....	7
I. Аналітична частина	8
1. Оцінка стану та тенденції соціально-економічного розвитку м.Бурштин у 2020 році.	
2. Прогнозні показники економічного і соціального розвитку Бурштинської міської територіальної громади на 2021 рік і два наступні бюджетні періоди (2022-2023 роки)	
II. Цілі та завдання на 2021-2023 роки.	15
III. Основні напрями економічної і соціальної політики територіальної громади на 2021-2023 роки.	17
IV. Контроль за ходом реалізації Програми.....	18
V. ДОДАТКИ.	18
Додаток 1. Обсяги бюджетних коштів на соціально-економічний розвиток територій Бурштинської міської територіальної громади на 2021-2023 роки.	

ВСТУП

Програма соціально-економічного та культурного розвитку Бурштинської міської територіальної громади на 2021-2023 роки (далі – Програма) розроблена відповідно до заходів Стратегії Сталого Розвитку міста Бурштин до 2030 року та згідно вимог законів України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України», «Про місцеве самоврядування в Україні», інших нормативно-правових актів.

Метою Програми на 2021-2023 роки є створення умов для сталого розвитку Бурштинської міської територіальної громади, закладів і установ соціальної сфери, що стане базовою передумовою для розв'язання соціально-економічних проблем, поліпшення умов життєдіяльності та добробуту населення.

Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством. Фінансування заходів здійснюватиметься з урахуванням реальних можливостей місцевого бюджету.

Організацію виконання Програми здійснює виконавчий орган міської ради, структурні підрозділи міської ради, старости старостинських округів спільно з депутатськими комісіями міської ради.

Враховуючи результати динаміки та тенденцій соціально-економічного розвитку міста, а також оцінку ресурсного та фінансового потенціалу, в Програмі сформульовані ключові проблеми, що постають перед міською владою, визначені цілі та пріоритети розвитку Бурштинської міської територіальної громади на 2021-2023 роки, шляхи та механізми їх реалізації.

На основі аналізу економічного і соціального розвитку територій у 2020 році визначено основні завдання і заходи на 2021-2023 роки, які спрямовані на стабілізацію роботи і розвиток основних галузей виробничої та соціальної сфери. Також, сформовано прогнозні показники соціально-економічного розвитку територіальної громади на 2021-2023 роки з урахуванням прогнозних макроекономічних показників, визначених згідно Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2021-2023 роки (надалі - Прогноз на 2021-2023), розробленого Міністерством економічного розвитку і торгівлі України відповідно до постанови КМУ від 29.07.2020 №671, а також проекту Державного бюджету України на 2021 рік та інших програмних і прогнозних документів.

Реалізацію намічених заходів та досягнення прогнозних показників передбачається здійснювати через економічні важелі державного регулювання та шляхом виконання місцевих цільових програм. Фінансування заходів цих програм здійснюватиметься з урахуванням реальних можливостей місцевого бюджету.

У процесі виконання Програма може уточнюватися. Зміни та доповнення до Програми затверджуються Бурштинською міською радою. Виконання зазначених заходів та завдань у Програмі стає вагомим підґрунтям для впровадження реформ у різних сферах, що у свою чергу дасть можливість забезпечити збалансований розвиток територіальної громади. Тому заходи, визначені Програмою, потребують контролю, оцінки та коректування через подання міській раді інформації про хід і результати її виконання на сесії міської ради.

I. Аналітична частина

1. Оцінка стану та тенденції соціально-економічного розвитку м.Бурштин у 2020 році.

Населення та ринок праці.

Основним платником податків і стимулятором економіки є населення, відповідно від того, які доходи буде мати населення - буде залежати розвиток економіки. Є дохід, є попит, який стимулює пропозицію – відповідно є зростання.

За даними Головного управління статистики в Івано-Франківській області у м.Бурштині та с.Вигівка, яке підпорядковане міській раді, станом на 1 вересня 2020 року за попередніми даними, проживало 15275 осіб, що складає 99,5% до періоду попереднього року.

Упродовж січня-серпня 2020 року у міськраді зареєстровано 75 (показник у 2019 році-91осіб) живонароджених та 104 (показник у 2019 році – 122 осіб) померлих. Природній приріст (скорочення) склав - -29 осіб. За даними статистичного бюлетеня за період січень-серпень 2020р. кількість випадків прибуття склало 91 особи (77,1% до періоду січень-серпень 2019р.), вибулих – 115 особи (83,9% до періоду січень-серпень 2019 року), що складає механічний приріст - -24 особи. Загальний приріст (скорочення) чисельності населення у січні-серпень 2020 року - -53 одиниці.

Так, відповідно до прогнозів демографічна ситуація у 2020-2022 роках в Україні залишатиметься складною та характеризуватиметься подальшим поступовим зниженням загальної кількості населення, що простежується впродовж багатьох останніх років.

Середньорічна чисельність наявного населення на період 2021-2023 рр. Бурштинської міської територіальної громади прогнозується по фактичному стану 2020 року на рівні 24470 осіб з розрахунку населення по кількості рад, що об'єдналися відповідно до розпорядження КМУ «Про визначення адміністративних центрів та затвердження територій територіальних громад Івано-Франківської області» №714-р від 12.06.2020 року.

За даними Єдиного державного реєстру підприємств та організацій станом на 01.10.2020 року кількість юридичних осіб по м.Бурштин становила 296 (на 01.07.2020 року – 291 (показник на 01.07.2019 - 277). Середньооблікова кількість штатних працівників підприємств, установ, організацій (із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) у червні 2020р. становила 3666 осіб, що складає 97,0 відсотка до періоду минулого року (показник червня 2019 року – 3829 осіб).

В умовах прийнятого рішення щодо підвищення з 01.01.2020 рівня мінімальної заробітної плати до 4723 гривень або на 11,4 відсотка порівняно із встановленою станом на 01.01.2019 (4173 грн.), номінальна середньомісячна заробітна плата штатних працівників підприємств, установ, організацій (із кількістю найманих працівників 10 і більше осіб) у січні-червні 2020 року по місту Бурштин збільшилась на 12,8 відсотка до 12563,0 гривень відповідно до періоду січня-червня 2019 року.

Найвищий рівень оплати праці спостерігався на підприємстві з постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, де заробітки працівників перевищували середній показник по області на 132,6%. Тобто, як і у 2019 році, темпи зростання середньої заробітної плати по промисловості перевищують темпи підвищення мінімальної заробітної плати, що свідчить про наявні можливості в економіці до підвищення заробітних плат та обумовлюється намаганням зберегти трудовий потенціал на підприємстві ВП ДТЕК Бурштинська ТЕС.

За півріччя поточного року прослідковується заборгованість комунального підприємства «Житловик». Загальна сума заборгованості з виплати заробітної плати в цілому по даному підприємству станом на 01.10.2020 року склала у сумі 2517,8 тис.грн. (прострочена заборгованість із заробітної плати за липень-серпень місяці 2020 року). Підприємство проводить економічну активну діяльність, послуги надаються та виконуються, однак є обмеженість обігових коштів на покращення технічного стану

виробничих потужностей з причини зростання вартості енергоносіїв та матеріально-технічних ресурсів, що використовується у господарській діяльності. Зазначена заборгованість обумовлена сукупністю негативних технологічних та фінансово-економічних обставин.

Пандемія гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, стала тим фактором, який змусив весь світ переглянути не лише свої прогнози розвитку, свою короткострокову економічну та соціальну політику, але і по іншому підійти до формування власних пріоритетів на довгостроковий період. З позиції сьогодення важко оцінити майбутні зміни і ще складніше спрогнозувати та спланувати короткострокову перспективу.

За даними Держстату у першому кварталі 2020 року було зафіксовано зниження темпів реального ВВП (-1,3 % р/р), у другому кварталі 2020 року продовжив скорочення, як порівняно з I кварталом 2020 року (на -9,9 %) так і до II кварталу 2019 року (на -11,4 % р/р). Найглибше падіння економіки припало саме на II квартал, і економічна активність почала відновлюватись по мірі пом'якшення карантинних заходів. Крім того, падіння ВВП України у II кварталі 2020 року хоча і було доволі глибоким, але цілком співставне з аналогічними показниками економічної активності в інших країнах світу.

Прийняті карантинні заходи в Україні посилюються і триватимуть до кінця 2020 року, що має більш негативний вплив на економіку країни, в результаті чого відновлення буде дуже повільним. У 2020 році прискоряться інфляційні процеси до 7% проти 4,1% (у розрахунку грудень до грудня попереднього року) у 2019 році (внаслідок девальваційних процесів (середньорічний обмінний курс становитиме 28,85 грн/дол США). Всі елементи попиту матимуть від'ємну динаміку, але найбільшим буде падіння інвестицій, яке становитиме 14,8%.

Для підтримки попиту населення та пом'якшення негативних наслідків запроваджених карантинних заходів зросте бюджетна підтримка, що в умовах скорочення доходів спричинить суттєве зростання дефіциту бюджету до 5,6% ВВП. Найбільше стримувати економічну динаміку будуть роздрібна та оптова торгівля, транспорт, металургія та машинобудування. Ситуація на ринку праці лишатиметься складною до кінця 2020 року.

Безробіття буде тривалим у зв'язку із значним падінням економіки та суттєвими структурними змінами. Мігранти повільно повертатимуться до міст роботи за межами України, як внаслідок збереження ризиків зараження, так і через економічні проблеми у світі. Рівень безробіття по року буде значним за причини значного падіння економіки та суттєвими структурними змінами.

Найбільш значущими внутрішнім ризиком/явищем для вітчизняної економіки виявився показник «Значне зростання дефіциту державного бюджету та касових розривів у ПФУ, інших Фондах державного соціального страхування» (з інтегральною оцінкою 14 – у 2020 році та 13 – у 2021). Цей ризик у попередніх роках оцінювався експертами як доволі значущий (за 2017-2019 роки середня інтегральна оцінка – 8) та на фоні пандемії COVID-19 зайняв головну позицію.

Бурштин – це передусім промисловий центр, відноситься до категорії міст з моно-залежною економікою. Промислове виробництво у м. Бурштині є базовою сферою економічної діяльності, яка впливає на різні аспекти соціально-економічного розвитку міста, включаючи доходи бюджету, зайнятість і рівень добробуту громади.

Рушійною силою економічного росту у м. Бурштині є такі сектори: промислове виробництво та оптова та роздрібна торгівля. Промисловий комплекс м. Бурштина представлений ВП ДТЕК Бурштинська ТЕС та КП «Житловик», невелика частка приватного бізнесу за окремими видами промислової діяльності та надають звіт до Головного управління статистики в Івано-Франківській області.

Негативна динаміка розвитку промисловості зумовлена скороченням:

- надмірне податкове навантаження на промислові підприємства;

- зростання вартості сировинних ресурсів, електроенергії та газу;
- високий рівень зношеності виробничих фондів;
- неможливість акумулювання власних коштів та отримання довгострокових кредитів від комерційних банків для розвитку інноваційної діяльності.

Оскільки великий бізнес має відносно більший вплив на економіку, проблем слід очікувати перш за все там. Через те, що великий бізнес часто багато важить в економіці окремих міст, можливе значне погіршення ситуації в цих містах через скорочення активності цього бізнесу. Через це великий бізнес з більшою ймовірністю зможе отримати державну підтримку. Малий та середній бізнес найбільше постраждає від кризи, бо в нього менший «запас міцності» але також швидше зможе відновитися. Важливо надати підтримку людям, які працюють на малих та середніх підприємствах та вимушено є в неоплачуваних чи частково оплачуваних відпустках. А також самозайнятим фізичним-особам підприємцям та власникам малого бізнесу, які втратили доходи.

Складна економічна ситуація сьогодні і у ВП ДТЕК Бурштинської ТЕС: існує заборгованість ДП «Енергоринок» перед підприємством за вже вироблену електроенергію. Нестача коштів для підприємства – це істотні обмеження можливостей станції в ремонтах і оновленнях. Підприємство працює у надскладному режимі навантажень, й обладнання, якому 40-50 років, швидко зношується.

- енергетика (ВП ДТЕК Бурштинська ТЕС є підприємством критичної інфраструктури, які повинні працювати постійно на виробництво електроенергії): запуск нової моделі енергоринку, зміна режиму роботи з введенням карантинних заходів, характерне зниження промислового виробництва 64,3% до періоду серпня 2019 року.

Протягом тижня 19-25 жовтня 2020 року за даними НЕК «УКРЕНЕРГО» споживання електроенергії по Україні відносно попереднього тижня збільшилося на 7,7% до 2,74 млрд. кВт·год. Зокрема, значно зросло електроспоживання в робочі дні на 8,2% до 396 млн кВт·год, у вихідні на 5,4% до 378,5 млн. кВт·год. Теплові електростанції (ТЕС) за тиждень виробили 853,7 млн. кВт·год, що на 14% більше показника минулого тижня. Таке підвищення пояснюється, перш за все, зниженням середньодобової температури та початком опалювального сезону по всій країні.

Основний вид діяльності ДТЕК Бурштинська ТЕС – виробництво електричної та теплової енергії. На сьогоднішній день підприємство є єдиним централізованим джерелом постачання теплової енергії для м. Бурштин та с. Дем'янів та в особі АТ «ДТЕК ЗАХІДЕНЕРГО». Джерелом тепла системи тепlopостачання м. Бурштин є теплофікаційна установка ДТЕК Бурштинська ТЕС.

ДТЕК Бурштинська ТЕС стала учасником ринку допоміжних послуг і надійною опорою на шляху до державної енергонезалежності. Ринок допоміжних послуг потрібен українській енергосистемі для того, щоб регулювати частоту змінного струму – основний показник якості електричної енергії. В Україні пік навантаження енергосистеми припадає на 8 та 20 години. Для регулювання і проходження пікових навантажень використовуються маневруючі потужності ТЕС. Підприємство Бурштинська ТЕС вже забезпечує нормальний режим роботи Об'єднаної енергосистеми України – сертифіковані енергоблоки працюють в спеціальному режимі для забезпечення відсутності стрибків напруги при різкій зміні споживання в пікові години. Для синхронної зони острова Бурштинської ТЕС допоміжні послуги з РПЧ придбані у повному обсязі (± 8 МВт).

У липні НЕК «Укренерго» видало ДТЕК Бурштинській ТЕС Свідоцтво про відповідність її електроустановок вимогам ринку допоміжних послуг та внесло компанію в Реєстр одиниць надання допоміжних послуг. НЕК вже здійснило перші закупівлі резервів в «Острові Бурштинської ТЕС». На сьогодні сертифікацію на вторинне автоматичне та ручне регулювання частоти отримали сім енергоблоків: №5, 7, 8, 9, 10, 11, 12.

**Основні показники соціально-економічного розвитку міста Бурштина та с.Вигівка
у 2020 році**

№ п/п	Показник	Виконання за 2019 рік (січень-серпень)	Виконання у 2020 році (січень-серпень)	Темпи зростання (зниження), %
1.	Чисельність наявного населення (за оцінкою), осіб	15348	15295	99,7
2.	Заборгованість із виплати заробітної плати, тис.грн.	2391,0	2250,3	95,0
*	в т. ч. економічно активних підприємств	2391,0	2250,3	95,0
3.	Обсяг промислової продукції (товарів, послуг), без ПДВ та акцизу, тис.грн.	9734185,4	6260238,5	65,0
4.	Обсяг виробленої будівельної продукції, тис.грн.	12961,0	14374,0	109,2
5.	Капітальні інвестиції, тис.грн.	9285,0 (січень-липень)	982,0 (січень-липень)	11,0
6.	Обсяг перевезених вантажів автомобільним транспортом, тис.т	5,6	7,0	125,0
7.	Вантажообіг автомобільного транспорту, млн.ткм	1,2	1,2	100,0
8.	Імпорт товарів, тис.дол США	234,1	159,8	69,0
9.	Роздрібний товарооборот підприємств, тис.грн.	101997,9 (січень-липень)	103263,5 (січень-липень)	102,0
10.	Кількість зареєстрованих безробітних, осіб	307,0 (січень-липень)	295,0 (січень-липень)	96,0
11.	Середньомісячна заробітна плата одного штатного працівника, грн.	11142,0	12563,0 (січень-червень)	113,0

Відповідно до оцінок Мінекономіки, економічна ситуація в країні до кінця 2020 року матиме характер стриманого відновлення з урахуванням реалізації заходів Уряду для забезпечення найбільш оптимального повернення економіки до позитивних тенденцій та продовження активного реформування. Зниження темпів реального ВВП за підсумками року очікується на рівні не більше -4,8%. По мірі зняття обмежень економіка буде поступово відновлюватися на тлі стимулюючих заходів фіскальної політики та дій Уряду, спрямованих на подолання наслідків епідемії COVID-19.

Найбільший негативний внесок у скорочення ВВП матимуть інвестиції через їх різке падіння, спричинене негативними настроями бізнесу та зважаючи на його фінансові складнощі. Як наслідок, падіння валового нагромадження основного капіталу за підсумком 2020 року очікується на рівні 21,8 %.

Другим за вагомістю чинником буде скорочення кінцевих споживчих витрат домогосподарств на 1,2 %. Після послаблення карантину відновлення споживання буде

повільним через зростання безробіття та падіння заощаджень, що, відповідно, позначається на впевненості споживачів.

Очікується зростання індексу споживчих цін до рівня 5,9 % р/р та цін виробників промислової продукції до 4,6 % р/р завдяки відновленню економічної активності та поступового відновлення споживчого попиту у другій половині 2020 року.

Також, за підсумками 2020 року очікується скорочення торгового дефіциту на тлі відносної стійкості вітчизняного експорту в умовах кризи (зниження до "мінус" 7,9 % р/р) та більш значного скорочення імпорту (зниження до "мінус" 16 % р/р) через зменшення внутрішнього попиту та падіння світових цін на енергоносії.

2. Прогнозні показники економічного і соціального розвитку Бурштинської міської територіальної громади на 2021 рік і два наступні бюджетні періоди (2022-2023 роки)

У контексті формування бюджету на 2021 рік та з метою загальної оцінки економічної ситуації в країні, органам місцевого самоврядування необхідно взяти до уваги та проаналізувати затверджені Урядом основні макропоказники економічного і соціального розвитку України на 2021-2023 рр. Кабінет Міністрів України 29 липня 2020 року схвалив основні прогнозні макропоказники економічного і соціального розвитку України на 2021-2023 роки (затверджені постановою КМУ від 29.07.2020 № 671). Перегляд та затвердження макропоказників є важливим на етапі планування державного та місцевих бюджетів. В умовах макрофінансової нестабільності та наслідків пандемії COVID-19, реалістичний прогноз дасть змогу краще зрозуміти плани уряду та загальні тенденції в економіці.

Водночас, Світовий банк у новому прогнозі (станом на червень 2020 року) залишив без змін свій попередній показник розвитку економіки України, який був оприлюднений навесні цього року. Прогноз передбачає, що у 2020 році реальний ВВП України зменшиться на 3,5 %, після чого у 2021 році очікується зростання на 3 %. Падіння світової економіки у 2020 році Світовий банк оцінює в 5,2%, зростання у 2021 році очікується на рівні 4,2 %.

Фонд оплати праці найманих працівників і грошового забезпечення військовослужбовців у 2021 році очікується на рівні 1 417 млрд грн, що на 14,7% більше за прогнозний обсяг у 2020 році. Фонд оплати праці безпосередньо впливає на надходження ПДФО, тому прогноз відповідного показника є вкрай важливим для планування державного та місцевих бюджетів.

Прогнозний показник середньомісячної заробітної плати становить 13 632 грн, що на 2 926 грн або на 27,3 % більше за показник, визначений Урядом на 2020 рік (МВФ на 2021 рік прогнозує номінальне збільшення середньомісячної зарплати в Україні лише на 11,4%, НБУ – на 14,4%).

Прогнозний показник середньомісячної заробітної плати становить 13 632 грн, що на 2 926 грн або на 27,3 % більше за показник, визначений Урядом на 2020 рік (МВФ на 2021 рік прогнозує номінальне збільшення середньомісячної зарплати в Україні лише на 11,4%, НБУ – на 14,4%).

Очікується, що реальна заробітна плата (номінальна зарплата з урахуванням індексу споживчих цін) у 2021 році зросте на 12,1% (або на 17,4 % - відсоткові пункти (абсолютне відхилення показників, визначених у відсотках)), тоді як за підсумками 2020

року очікується падіння реальної зарплата на 4,5% відносно 2019 року. НБУ прогнозує зростання реальної заробітної плати на 8,1%.

Очікуваний рівень безробіття у 2021 році, за оцінками Уряду становитиме 9,2%, МВФ прогнозує, що рівень безробіття в Україні на кінець 2021 року досягне 12 %, а в НБУ цей показник становитиме 9 %.

МВФ акцентує увагу на тому, що спровокована пандемією криза не подібна на жодну з попередніх, тому перспективи відновлення вкрай невизначені. Отже, зовнішній попит не стане драйвером зростання української економіки. Правда, уряд це визнає, прогножуючи зростання експорту на 2,9% (імпорту – на 10,6%).

Інвестиційного буму у 2021 році теж не буде, враховуючи збитки, завдані підприємствам у 2020 році, високий ступінь невизначеності щодо перебігу епідемії та символічні заходи держави з підтримки бізнесу під час кризи.

У своїх оптимістичних прогнозах на 2021 рік уряд розраховує лише на збільшення приватного споживання внаслідок зростання заробітної плати на 12,1% в реальному вимірі і 21,1% – у номінальному (до 13 632 грн).

Однак таке стрімке зростання зарплати на тлі невизначених перспектив розвитку епідемії і пригніченої ділової активності може сприйматися радше як благий намір, ніж як прогноз. Таким воно і є, бо ґрунтується передусім на бажанні президента підвищити мінімальну зарплату у 2021 році до 6,5 тис грн.

Наразі незрозуміло, як на таку ініціативу відреагує бізнес, який перебуває в депресивному стані. Залишається сподіватися, що імплементація завдання президента дасть поштовх зростанню і збільшить надходження до бюджету, а не стане ще одним фактором тінізації економіки і зростання рівня безробіття.

Навіть якщо прогнози щодо зарплати справдяться, це не гарантує адекватного збільшення споживання з огляду на падіння споживчих настроїв населення. Хронічною проблемою є недостатня координація монетарної політики НБУ та економічної (зокрема фіскальної) політики уряду. Прогноз Нацбанку передбачає на 2021 рік інфляцію на рівні 5,5% (грудень до грудня), тоді як урядовий прогноз – 7,3%. Очевидно, що і курсові орієнтири у такому випадку відрізняться.

За таких обставин у 2021 році ми можемо знову зіткнутися з проблемою наповнення бюджету внаслідок розбіжності між закладеними в розрахунки бюджету прогнозними показниками курсу та інфляції і фактичними даними.

Беручи до уваги все викладене і велику кількість безпекових, політичних та епідемічних ризиків, оптимістично оцінювати перспективи розвитку економіки у 2021 році досить складно. Значно вірогіднішим, з огляду на обставини, вбачається прогноз МВФ, на якому ґрунтується чинна програма stand-by.

Цей прогноз передбачає зростання української економіки у 2021 році лише на 1,1% (після падіння на 8,2% у 2020 році) і досягнення темпів зростання 4% тільки у 2025 році. Проте це саме той випадок, коли хотілось би помилитися.

Прогноз економічного і соціального розвитку України на 2021-2023 роки (далі – Прогноз) було схвалено постановою Кабінету Міністрів України від 29.07.2020 №671 «Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2021-2023 роки».

Метою розроблення документу є формування уявлення щодо найбільш вірогідного «рестарту» економіки після поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, траєкторії та характеру переходу до сталого позитивного розвитку у середньостроковій перспективі з урахуванням впливу реформ відповідно до пріоритетів, визначених у стратегічних документах Уряду, зокрема, у Програмі діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженій постановою Кабінету

Міністрів України від 12.06.2020 № 471, а також Державній програмі стимулювання економіки для подолання негативних наслідків, спричинених обмежувальними заходами щодо запобігання виникненню і поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на 2020-2022 роки, затвердженій постановою Кабінету Міністрів України від 27.05.2020 № 534.

Прогноз розроблений за основним, найбільш вірогідним сценарієм, який ґрунтується на аналізі розвитку економіки впродовж останніх років, поточній економічній ситуації, що склалася внаслідок форс-мажорних обставин світового масштабу, та її наслідків для України, та припущеннях, які враховують вплив зовнішніх та внутрішніх чинників у перспективі.

Також, враховуючи значну невизначеність у прогнозах розвитку, в першу чергу, світової економіки та тривалості і повторюваності пандемії COVID-19, у Прогнозі стисло представлено два альтернативних сценарії, які передбачають як більш успішний для більшості економічно розвинених країн шлях подолання наслідків пандемії, так і рецесивний, затяжний, з відповідним впливом на розвиток української економіки. У Прогнозі також визначаються потенційно можливі ризики розвитку, які не враховані в жодному із сценаріїв.

За базовим сценарієм передбачається відновлення позитивного тренду розвитку економіки після значних втрат, спричинених пандемією COVID-19 у світі в 2020 році, та прогнозується:

- зростання ВВП на рівні 4,6% у 2021 році, 4,3% у 2022 році та 4,7% у 2023 році;
- індекс споживчих цін (грудень до грудня попереднього року) очікується на рівні 107,3% у 2021 році, 106,2% у 2022 році та 105,3% у 2023 році;
- збільшення реальної середньомісячної заробітної плати працівників – на рівні 12,1% у 2021 році, 6,0% у 2022 році та 5,1% у 2023 році;
- рівень безробіття у 2021 році – 9,2%, у 2022 році – 8,5%, у 2023 році – 8,0%;
- зростання експорту товарів і послуг на рівні 2,9% у 2021 році з подальшим нарощуванням темпів зростання до 6,4% у 2022 році та до 8,2% у 2023 році.

При доопрацюванні Прогнозу були враховані визначені Президентом України завдання щодо підвищення мінімальної заробітної плати. Так, середньозважений рівень мінімальної середньозваженої заробітної плати у 2021 року становить 6250 грн., у 2022 році – 6700 грн, у 2023 році – 7176 грн.

Цей документ стане базою для прийняття стратегічних рішень органами влади. Крім того, трирічний прогноз дозволяє сформулювати середньострокові орієнтири для бізнесу та інвесторів, що позитивно відобразиться на поступовому зростанні економіки України.

Територія Бурштинської територіальної громади складає 203,6 км² за об'єднаними радами: Бурштинська міська рада, Бовшівська, Дем'янівська, Задністрянська, Коростови-чівська, Насташинська, Озерянська, Сарниківська (Рогатинський район), Старомартинівська, Тенетниківська та Юнашківська (Рогатинський район).

Всі території системи розселення об'єднуються розвиненими територіально-виробничими, трудовими та соціально-культурними зв'язками і внутрішньосистемною інженерно-транспортною інфраструктурою, взаємодоповненістю економічної бази та рекреаційного господарства до системо-формуєчого центру – міста Бурштин.

II. Цілі та завдання на 2021-2023 роки

Цілі та завдання Програми соціально-економічного та культурного розвитку Бурштинської міської територіальної громади на 2021-2023 роки спрямовані на реалізацію визначених Стратегією розвитку Бурштина на період до 2030 року пріоритетних стратегічних напрямків та створення умов для забезпечення комфортних умов для проживання, роботи, зайнятості, відпочинку та всебічного розвитку.

Ця мета досягається через систему цілей та завдань Стратегії, що у свою чергу ґрунтується на 5-ти основних напрямках: конкурентоспроможність, енергоефективність, охорона здоров'я, соціальна інфраструктура та активізація громади, екологія та довкілля.

Стратегічні та оперативні цілі:

- покращення інвестиційної привабливості інфраструктури територіальної громади;
- обладнати всі об'єкти бюджетної сфери лічильниками;
- знизити втрати енергії в комунальній сфері;
- зробити заміну вікон у визначених об'єктах територіальної громади;
- покращити систему медичного обслуговування;
- підвищити рівень забезпечення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я;
- підвищити рівень матеріально-технічного забезпечення навчальних закладів (меблі, комп'ютерна техніка, обладнання для харчоблоків, спортивний інвентар);
- покращити облаштування приміщень загального користування та благоустрій територій у закладах освіти (спортивні майданчики, доріжки);
- запровадження електронного документообігу у сфері обслуговування депутатів та виконкому міської ради;
- створення умов для розвитку ЦНАП та громадських ініціатив;
- активізація територіальної громади;
- провести реконструкцію мережі водопостачання та забезпечити відповідність питної води нормам по показникам твердості;
- прокласти мережу централізованого відводу каналізаційних стоків в індивідуальному секторі.

Головною метою Програми є створення умов для збалансованого економічного розвитку територіальної об'єднаної громади, вирішення спільних проблем мешканців усіх населених пунктів, які увійшли до складу ОТГ та реалізації спільних завдань щодо економічного зростання, підвищення конкурентоспроможності, інвестиційної привабливості, якості життя у громаді через ефективне використання ресурсів та реалізацію спільних інтересів влади, громади та бізнесу.

Основні завдання на 2021-2023 роки:

- створення сильної, динамічної і сталої економіки, яка забезпечує процвітання;
- постійне вдосконалення ефективного управління із залученням творчості та енергії громадян;
- забезпечення різних потреб усіх громадян через сприяння особистому благополуччю та соціальній інтеграції;
- відповідальне управління навколишнім середовищем та раціональним використанням природних ресурсів
- впровадження реформ в реальному секторі економіки та у соціальній сфері з метою закріплення позитивної динаміки економічних показників, розширення ринку праці, зростання доходів бюджетів різних рівнів та населення, покращення умов життєзабезпечення населення громади;
- створення сприятливих умов для залучення інвестицій та ведення бізнесу в громаді через впровадження заходів щодо ефективної роботи дозвільних служб за

принципом організаційної єдності, дерегуляцію господарської діяльності, використання можливостей пільгового оподаткування окремих видів господарської діяльності; -

- створення сучасних об'єктів туристичної інфраструктури; збереження об'єктів культурної спадщини; розвиток етнічних культур, звичаїв, традицій, народної творчості;
- забезпечення захисту населених пунктів, територій, сільськогосподарських угідь і виробничих об'єктів від шкідливої дії вод, покращення санітарно-епідеміологічного стану водних об'єктів громади та зниження рівня негативного впливу на здоров'я населення;
- забезпечення ефективного енергоспоживання на об'єктах бюджетної сфери з метою запобігання надмірному використанню енергоносіїв та зростанню видатків державного бюджету на утримання закладів бюджетної сфери; забезпечення економії енергоресурсів шляхом використання альтернативних видів палива;
- підвищення якості надання медичної допомоги та освітніх послуг і забезпечення сучасного медичного обслуговування населення, зниження рівня міграції за кордон висококваліфікованих фахівців-медиків та освітян; створення умов для впровадження здорового способу життя, залучення населення до масового спорту як важливої складової, покращення якості та тривалості активного життя населення громади;
- сприяння розвитку інфраструктури аграрного ринку та освоєння сучасних технологій виробництва, переробки сільськогосподарської продукції суб'єктами малого підприємництва громади;
- попередження та ліквідація можливого виникнення надзвичайних ситуацій під час несприятливих погодних умов осінньо-зимового періоду.

Головними пріоритетами в роботі органів місцевого самоврядування щодо соціально-економічного та культурного розвитку на 2021-2023 роки визначено:

- створення передумов для сталого економічного розвитку територіальної громади на основі збереження конкурентоспроможності промислового комплексу, формування сприятливого інвестиційного іміджу, розвитку малого та середнього бізнесу;
- забезпечення надійного функціонування систем життєзабезпечення, модернізації та розбудови інженерної інфраструктури територіальної, створення умов для поліпшення екологічного стану;
- підвищення ефективності енергоспоживання, впровадження сучасних енергозберігаючих технологій в усіх галузях і сферах;
- вдосконалення системи адресної цільової допомоги та зростання якості соціальних послуг;
- забезпечення доступності, якості та конкурентоспроможності освіти, удосконалення діяльності та розвиток мережі закладів освіти;
- створення умов для поліпшення функціонування та зміцнення матеріально-технічної бази закладів охорони здоров'я;
- забезпечення публічності і прозорості діяльності органів місцевого самоврядування.

У розрахунках показників бюджету на 2021 рік було враховано Прогноз економічного і соціального розвитку України на 2021 рік, який було розроблено Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України та схвалено постановою Кабінету Міністрів України від 29.07.2020 № 671 "Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2021-2023 роки".

III. Основні напрями економічної і соціальної політики територіальної громади у 2021-2023 роках.

1. Податково-бюджетна політика

Формування прогнозних показників місцевого бюджету на 2021-2023 роки здійснено з урахуванням Основних напрямків бюджетної політики на 2021 рік та Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2021 рік, який було розроблено Міністерством розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України та схвалено постановою Кабінету Міністрів України від 29.07.2020 № 671 "Про схвалення Прогнозу економічного і соціального розвитку України на 2021-2023 роки", а також проекту Державного бюджету України на 2020 рік та інших програмних і прогнозних документів.

Прогноз розроблений за сценарієм, що ґрунтується на аналізі розвитку економіки впродовж останніх трьох років, поточної економічної ситуації, припущеннях, які враховують вплив зовнішніх та внутрішніх чинників, і містить прогнозні оцінки та орієнтири щодо розвитку економіки України у 2021-2023 роках (у цілому та за секторами економіки).

При розрахунку фінансового ресурсу місцевих бюджетів враховано:

- норми чинного Бюджетного та Податкового кодексів України;
- підвищення мінімальних соціальних стандартів;
- проведення заходів щодо оптимізації видатків місцевих бюджетів;
- дотримання жорсткої фінансової дисципліни.

Головні цілі на 2021-2023 роки:

Забезпечення збалансування показників місцевих бюджетів, підвищення рівня їх фінансової забезпеченості шляхом вжиття заходів щодо збільшення дохідної частини, оптимізації видатків бюджетних установ та дотримання жорсткої бюджетної дисципліни.

- подальше технічне переоснащення житлово-комунального господарства;
- забезпечення фінансової стабільності галузі, поліпшення рівня та якості надання житлово-комунальних послуг населенню;
- підтримка благоустрою територіальної громади на належному рівні;
- продовження реконструкції очисних споруд територіальної громади.

Очікувані результати у 2021-2023 роках:

- забезпечення виконання затверджених міською радою планових показників;
- збалансування місцевих бюджетів видатками на оплату праці працівників бюджетних установ, енергоносіїв і комунальних послуг та інших захищених статей бюджету;
- ефективне проведення оптимізації витрат головних розпорядників коштів шляхом виключення непершочергових та неефективних витрат, насамперед витрат, що не забезпечують виконання основних функцій і завдань головного розпорядника коштів;
- підвищення рівня фінансової забезпеченості місцевого бюджету шляхом вжиття заходів щодо економічного і раціонального використання бюджетних коштів;
- підвищення рівня фінансування соціальних програм.

2. Підвищення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування

Головні цілі на 2021-2023 роки:

Удосконалення роботи виконавчого органу міської ради для забезпечення виконання ними делегованих відповідно до закону повноважень органів місцевого самоврядування.

Основні завдання на 2021-2023 роки:

- забезпечення прозорості та публічності у діяльності виконавчого органу шляхом проведення зустрічей з громадськістю, засідань та круглих столів, тощо стосовно роз'яснень рішень виконавчого органу та міської ради та актуальних питань соціально-економічного і культурного розвитку територіальної громади;
- надання практичної допомоги структурним підрозділам з питань виконання ними делегованих відповідно до закону повноважень органів місцевого самоврядування та забезпечення участі у роботі поточних нарад, сесій міської ради та засідань виконкому міської ради;
- покращення матеріального та матеріально-технічного забезпечення виконавчого органу та структурних підрозділів для забезпечення виконання ними функцій, та здійснення делегованих повноважень органів місцевого самоврядування;
- підвищення освітнього та кваліфікаційного рівня працівників виконавчого органу міської ради та її структурних підрозділів.

IV. Контроль за ходом реалізації Програми.

Бурштинська міська рада визначає першочерговість виконання заходів з урахуванням пріоритетних напрямків Програми і наявності фінансових та інших ресурсів. Основні показники та окремі заходи Програми можуть коригуватися з урахуванням соціально-економічної ситуації в ОТГ з відповідним погодженням, у встановленому порядку з іншими органами виконавчої влади.

Механізм реалізації заходів та контроль за виконанням Програми передбачає:

- підготовку розпорядчих документів Бурштинської міської ради з питань виконання Програми;

- відповідальність виконавців, що беруть участь у реалізації заходів Програми.

Бурштинська міська рада, структурні підрозділи щорічно за підсумками року звітують про хід виконання та ефективність реалізації заходів Програми на сесії міської ради. Координацію діяльності виконавців програми здійснюють структурні підрозділи виконавчого комітету Бурштинської міської ради. Контроль за виконанням програми покладається на заступників міського голови згідно розподілу обов'язків та посадової інструкції.

Реалізація Програми забезпечується збалансованістю об'єктивних обставин, що складаються на момент її прийняття та організаційно економічних обставин окремих господарських структур. Конкретизація окремих положень Програми здійснюється шляхом розробки реалізації галузевих цільових проектів та програм. Узгодженість та координованість цих документів забезпечують керованість виконання Програми соціально-економічного розвитку в цілому та по окремих завданнях. Реалізація Програми буде здійснюватися шляхом конструктивної співпраці місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Забезпечення реалізації, аналіз соціально-економічного розвитку, виконання Програми здійснюється виконавчим комітетом Бурштинської міської ради.

V. ДОДАТКИ

Додаток 1

Обсяги бюджетних коштів на соціально-економічний розвиток Бурштинської міської територіальної громади на 2021-2023 роки.

(за розподілом за об'єктами та визначеним фінансуванням в межах бюджетних призначень)

